

ze blijven binnen de rechts-conservatieve familie

minder wispelturig dan hij lijkt

Halvering van het CDA, de VVD de grootste partij en forse winst voor de PVV. Een aardverschuiving in Brabant? Dat is maar schijn. Veel zal hetzelfde blijven.

door **Julien van Ostaijen**

Veel Brabanders weten niet wie hun provinciale vertegenwoordigers zijn. De gezichten die donderdagochtend op Omroep Brabant TV de verkiezingsuitslag toelichten, zullen dan ook voor weinig Brabanders herkenning opgeroepen hebben. Ruim zes op de tien Brabantse kiezers heeft woensdag meer vanwege landelijke dan provinciale overwegingen gestemd. Dit bleek woensdagavond uit een exitpoll van de universiteit van Tilburg. Is er dan geen goed nieuws voor de provinciale politiek? Jawel. Bijna tweederde van de kiezers vindt de provincie belangrijk en wil deze niet opheffen. Laten we

Ruim zes op de tien Brabantse kiezers heeft meer vanwege landelijke dan provinciale overwegingen gestemd. foto **Jeroen van Eijndhoven/PVE**

overigens wel hopen dat de ongeveer 50% niet-stemmers diezelfde mening is toegedaan. Als we vervolgens kijken naar de uitslag lijkt er in Brabant veel veranderd. Vooral het verlies van het CDA springt in het oog. De halvering voor die partij is een behoorlijke aantasting van het beeld van het CDA als een niet te negeren provinciale bestuurspartij. Dat wordt nog eens versterkt nu ze ook de titel 'grootste Brabantse partij' is kwijtgeraakt aan de VVD. En ook de forse winst van zowel PVV als D66 lijkt de provinciale krachtverhoudin-

Gevestigde partijen in Brabant zitten niet op de PVV te wachten

gen flink te wijzigen. Maar dat valt nog te bezien. Hoewel de uitslagen voor zich spreken, valt er nog wel wat af te dingen op de electorale wispelturigheid van de Brabander en de verwachte grote politieke gevolgen in het provinciehuis.

Als je kijkt naar de 'partijfamilies', een begrip uit de politicologie om partijen met gelijke kenmerken in één categorie onder te brengen, zijn veranderingen veel minder

groot. Als we in de provincie CDA, VVD en PVV als een rechts-conservatieve familie beschouwen dan is hun winst slechts één zetel. Als we vervolgens de PvdA, de SP, GroenLinks en D66 als de links-progressieve tegenhanger van deze familie beschouwen, dan is er helemaal geen zetelwinst of -verlies. Zij behouden hun 23 zetels. De politieke opvattingen van de Brabander zijn dus niet enorm gewijzigd. Overigens neemt dat niet weg dat ze door de komst van de PVV wel zijn verscherpt. Daarnaast kan de huidige Brabantse coalitie - met partijen uit beide families - nog steeds op een meerderheid in de Provinciale Staten rekenen; CDA, PvdA en VVD hebben samen 29 van de 55 zetels. En dan is er nog de PVV. In bijna alle provincies blijkt dat de kiezer graag ziet dat de PVV invloed op het provinciale bestuur gaat uitoefenen. Veel gevestigde partijen zien dat echter allerminst zitten. Dat bleek ook woensdag in het provinciehuis in Den Bosch waar velen gelukkig waren met het aanvankelijk lage zetelaantal voor die partij. De provinciale PVV-fractie lijkt zich echter niet bij voorbaat bestuurlijk buitenspel te willen zetten en lijkt zich de laatste tijd wat gematigder op te stellen. Volgens SP-lijsttrekker Nico Heijmans had

Nico Heijmans foto **S. Peerenboom**

de PVV het tijdens verkiezingsbijeenkomsten nauwelijks over de Islam, een thema dat ook niet voorkomt in het aangepaste PVV-verkiezingsprogramma voor verstandelijk gehandicapten.

Toch lijkt een bestuurlijke rol van de PVV in Brabant niet groot. Landelijk zullen enkelen liberale politici een dergelijk provinciaal experiment misschien toejuichen, maar op provinciaal niveau zullen vele politici daar huiverig voor zijn.

Dat geldt zeker voor de links-progressieve familie. Binnen die partijen zal zeker landelijke druk wor-

den uitgeoefend dat niet te doen. De PVV zelf wordt er voor Geert Wilders ook niet overzichtelijker op. Met ongeveer honderd nieuwe volksvertegenwoordigers in alle uit hoeken van het land verliest hij een fors deel van zijn controle over de partij. Zelf vindt hij dat niet erg, althans zo zegt hij. De provincie is een autonome bestuurslaag en zolang de provinciale PVV-ers zich aan de grote (partij)lijnen houden, mogen zij daar best creatief zijn. Toch is de PVV deelname aan de provinciale verkiezingen vooral ingegeven door de Eerste Kamer. Daar moet immers de stabiliteit van het huidige kabinet worden gewaarborgd. De provinciale volksvertegenwoordigers van de PVV worden op deze manier met dezelfde tragedie als de provinciale politici van andere partijen geconfronteerd. Ze spelen vooral de tweede viool in wat grotendeels een kabinetsreferendum was. Dat is erg jammer, het doet de functie van de Eerste Kamer en het belang van onze mooie provincie groot onrecht aan.

Julien van Ostaijen is onderzoeker aan de Tilburgse School voor Politiek en Bestuur aan de universiteit van Tilburg. Zijn onderzoek richt zich vooral op lokaal bestuur, burgerparticipatie en anti-politieke partijen.

Reizen per Comfort Class bus (met méér beenruimte!)

Voordelige BUSVAKANTIES

Veelal met vertrekgarantie!

LUXEMBURG

Cultuur & natuur!

v.a. **289**

Excursiereis Luxemburg

5 dagen o.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 16 mei t/m 26 september

- geniet van uitgestrekte bossen, rustieke weiden en oude dorpjes. Met o.a. Echternach en Luxemburg-stad
- incl. busreis, verblijf en excursies

Zie www.kras.nl/35551

Romantisch DUITSLAND

Vertrekgarantie op 23/5!

v.a. **299**

Excursiereis Duitsland

5 dagen o.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 23 mei t/m 22 augustus

- een reis naar het gastvrije Beieren. We bezoeken Rothenburg ob der Tauber en het barokke Schloss Weissenstein
- incl. busreis, verblijf en excursies

Zie www.kras.nl/39227

GARDAMEER

Vertrekgarantie op 20/5!

v.a. **449**

Excursiereis Italië

9 dagen o.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 13 mei t/m 14 oktober

- schilderachtige plaatsjes, boulevards, kastelen, villa's en botanische tuinen. Naar o.a. Verona, Trento en de Dolomieten
- incl. busreis, verblijf en excursies

Zie www.kras.nl/39247

NORMANDIË

Vertrekgarantie op 28/5 & 25/6!

v.a. **449**

Excursiereis Frankrijk

8 dagen o.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 30 april t/m 24 september

- deze reis brengt u naar een streek met een rijke geschiedenis. Naar o.a. Mont St. Michel en de Invasiestranden
- incl. busreis, verblijf en excursies

Zie www.kras.nl/39242

ZUID-ENGELAND & WIGHT

30/4, € 20 in prijs verlaagd!

v.a. **479**

Vertrekgarantie op 30/4 & 21/5!

Excursiereis Engeland

8 dagen o.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 30 april t/m 10 september

- ideale vakantiebestemming met een subtropisch klimaat en vele highlights, waaronder Stonehenge en Isle of Wight.
- incl. busreis, verblijf, overtocht en excursies

Zie www.kras.nl/39254

LOURDES & PYRENEËN

Vertrekgarantie op 6/5!

v.a. **499**

Excursiereis Frankrijk

8 dagen o.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 6 mei t/m 7 oktober

- met bezoek aan diverse plechtigheden in het unieke bedevaartsoort Lourdes en het bekende Pyreneeëndorp Gavarnie
- incl. busreis, verblijf en excursies

Zie www.kras.nl/39243

KROATISCHE Bloemenriviera

22/4, € 30 in prijs verlaagd!

v.a. **529**

Vertrekgarantie op 6/5 & 20/5!

Excursiereis Kroatië

10 dagen o.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 22 april t/m 23 september

- vanuit het Kroatische eiland Krk laten we u o.a. Istrië zien met haar Palmen, olijfbomen en exotische bloemen.
- incl. busreis, verblijf en excursies

Zie www.kras.nl/35525

CORSICA, SARDINIË & ELBA

Vertrekgarantie op 23/5, 6/6 & 13/6!

v.a. **799**

Rondreis Italië en Frankrijk

12 dagen o.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 9 mei t/m 26 september

- deze prachtige eilandtour laat u de vele gezichten zien van drie ware juweeltjes! Met o.a. Ajaccio en Porto Cervo
- incl. busreis, verblijf, overtocht en excursies

Zie www.kras.nl/39261

Oxford, Londen & Cambridge

v.a. **279**

5-daagse excursiereis Engeland
Nieuw en supervoordelig ingekocht!
O.b.v. logies en ontbijt
Vertrek: 25 april t/m 24 oktober
Zie www.kras.nl/39268

Zwarte Woud

v.a. **389**

7-daagse excursiereis Duitsland
Vertrekgarantie op 28/5
O.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 28 mei t/m 3 september
Zie www.kras.nl/39233

Elzas en Vogezes

v.a. **419**

8-daagse excursiereis Frankrijk
Vertrekgarantie op 14/5
O.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 14 mei t/m 17 september
Zie www.kras.nl/35505

Bloemenriviera & Cinque Terre

v.a. **499**

10-daagse excursiereis Italië
Vertrekgarantie op 13/5, 3/6 & 22/7
O.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 13 mei t/m 7 oktober
Zie www.kras.nl/39263

Roemenië

v.a. **699**

12-daagse rondreis Roemenië
Vertrekgarantie 13/6 en 11/7
O.b.v. ontbijt en diner
Vertrek: 13 juni t/m 29 augustus
Zie www.kras.nl/39020